

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) เพื่อศึกษาระดับขวัญและกำลังใจและศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อขวัญและกำลังใจของข้าราชการทหารในสังกัดกองพันทหารช่างที่ 302 จังหวัดพิษณุโลก โดยมีวิธีในการดำเนินการศึกษาค้นคว้าดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ได้แก่ ข้าราชการทหารในสังกัดกองพันทหารช่างที่ 302 จังหวัดพิษณุโลก ชั้นยศสิบตรีไปจนถึงชั้นยศพันเอก จำนวนทั้งหมด 413 คน โดยสุ่มคัดเลือกตามหลักการของมอร์แกนและเครทซ์ เป็น กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 200 คน ดังแสดงตามตารางที่ 2

ตารางที่ 1 แสดงจำนวนยอดกำลังพลในแต่ละชั้นยศ

ชั้นยศ	จำนวน (คน)	หมายเหตุ
ร้อยตรี - พันเอก	27	
สิบตรี- จ่าสิบเอก	386	รวม ส.ต.-พ.อ.413 คน (คัดเป็นกลุ่มตัวอย่าง 200 คน)
พลทหาร	219	
รวม	632	

ที่มา: ตอนธุรการและกำลังพล กองพันทหารช่างที่ 302, 2553

หมายเหตุ : การศึกษาในครั้งนี้ไม่คัดเลือกพลทหารเป็นกลุ่มตัวอย่างเนื่องจาก จำนวนปีที่เข้ามารับราชการน้อยและไม่เท่ากัน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลงานวิจัยครั้งนี้คือแบบสอบถาม ได้มาจากการศึกษาดาราศาสตร์ เอกสารงานวิจัยต่างๆ เพื่อนำมาเป็นแนวทางทำให้เนื้อหาครอบคลุมวัตถุประสงค์ในการศึกษา โดยแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไป รวมจำนวน 9 ข้อ ได้แก่

1. อายุ เป็นตัวแปรที่มีระดับการวัดแบบช่วง (Ordinal Scale) ได้แก่
 1. 21-30 ปี 2. 31-40 ปี 3. 41-50 ปี 4. 51-60 ปี
2. ยศ เป็นตัวแปรที่มีระดับการวัดแบบกลุ่ม (Nominal Scale) ได้แก่ 1. ส.ต.-ส.อ. 2. จ.ส.ต.-จ.ส.อ. 3. ร.ต.-ร.อ. 4. พ.ต-พ.อ.
3. ระยะเวลารับราชการ เป็นตัวแปรที่มีระดับการวัดแบบช่วง (Ordinal Scale) ได้แก่ 1. 1-10 ปี 2. 11-20 ปี 3. 21-30 ปี 4. มากกว่า 30 ปีขึ้นไป
4. การศึกษา เป็นตัวแปรที่มีระดับการวัดแบบช่วง (Ordinal Scale) ได้แก่
 1. มัธยมศึกษา 2. ปวช./ปวส./หรือเทียบเท่า 3.ปริญญาตรี/หรือเทียบเท่า 4. ตั้งแต่ปริญญาโทขึ้นไป
5. สถานภาพการสมรส เป็นตัวแปรที่มีระดับการวัดแบบกลุ่ม (Nominal Scale) ได้แก่ 1. โสด 2. สมรส 3. คู่สมรสแยกกันอยู่ 4. หย่า/หม้าย
6. อาชีพของคู่สมรส เป็นตัวแปรที่มีระดับการวัดแบบกลุ่ม (Nominal Scale) ได้แก่ 1. ไม่ได้ทำงาน 2. ทำงานส่วนตัว 3. ทำงานเอกชน 4. รับราชการ
7. เงินเดือน เป็นตัวแปรที่มีระดับการวัดแบบช่วง (Ordinal Scale) ได้แก่
 1. 1,000-10,000 บาท 2. 10,001-20,000 บาท 3. 20,001-30,000 บาท 4. มากกว่า 30,000 บาทขึ้นไป
8. เงินออมครอบครัว เป็นตัวแปรที่มีระดับการวัดแบบช่วง (Ordinal Scale) ได้แก่
 1. 1,000-5,000 บาท 2. 5,001-7,000 บาท 3. 7,001-10,000 บาท 4. มากกว่า 10,000 บาทขึ้นไป
9. ที่พักอาศัย เป็นตัวแปรที่มีระดับการวัดแบบกลุ่ม (Nominal Scale) ได้แก่
 1. บ้านส่วนตัว 2. บ้านพักของทางราชการ 3. บ้านเช่า 4. อาศัยผู้อื่นอยู่โดยไม่เสียค่าเช่าบ้าน เช่น อยู่กับญาติ บิดา มารดา

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยองค์ประกอบที่มีผลต่อขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของข้าราชการทหารในสังกัดกองพันทหารช่างที่ 302 จังหวัดพิษณุโลก ซึ่งจะเป็นตัวชี้ในการวัดขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงาน ได้แก่ 1. ปัจจัยเกี่ยวกับนโยบายและการบริหารงาน 2. ปัจจัยเกี่ยวกับสภาพงาน 3. ปัจจัยเกี่ยวกับผู้บังคับบัญชา 4. ปัจจัยเกี่ยวกับเพื่อนร่วมงาน 5. ปัจจัยเกี่ยวกับโอกาสก้าวหน้า 6. ปัจจัยเกี่ยวกับความยุติธรรม 7. ปัจจัยเกี่ยวกับศักดิ์ศรีของอาชีพ 8. ปัจจัยเกี่ยวกับรายได้และสวัสดิการ 9. ปัจจัยเกี่ยวกับความมั่นคงในหน้าที่ 10. ปัจจัยเกี่ยวกับสุขภาพ รวมเป็นข้อคำถามจำนวนทั้งหมด 35 ข้อ ซึ่งแบ่งระดับความคิดเห็นต่อขวัญและกำลังใจออกเป็นมี 5 ระดับดังนี้ คือ

เห็นด้วยอย่างยิ่ง	หมายถึง	ท่านมีความคิดเห็นตรงตามข้อความนั้นมากที่สุด
เห็นด้วย	หมายถึง	ท่านมีความคิดเห็นตรงตามข้อความนั้นมาก
ไม่แน่ใจ	หมายถึง	ท่านมีความคิดเห็นตรงตามข้อความนั้นปานกลาง
ไม่เห็นด้วย	หมายถึง	ท่านมีความคิดเห็นตรงตามข้อความนั้นน้อย
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	หมายถึง	ท่านไม่มีความคิดเห็นตรงตามข้อความนั้นเลย

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็น และข้อเสนอแนะอื่น ๆ ในการปรับปรุงแก้ไขและเสริมสร้างขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงาน โดยลักษณะคำถามเป็นข้อคำถามปลายเปิดให้ผู้ตอบแบบสอบถามมีอิสระในการแสดงความคิดเห็น รวมจำนวน 3 ข้อ

3. การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

ในการสร้างแบบสอบถามผู้วิจัยดำเนินการศึกษาค้นคว้าตำรา เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อหาข้อมูลในการสร้างแบบสอบถาม โดยผ่านการตรวจสอบเพื่อให้ได้แบบสอบถามที่มีความถูกต้อง โดยทำการทดสอบค่าความเที่ยงตรง (Validity)

1. นำแบบสอบถามที่ใช้เป็นเครื่องมือในการศึกษาไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบ เพื่อให้แบบสอบถามที่ครอบคลุมเนื้อหา และตรงประเด็นที่ต้องการศึกษา (Validity) โดยให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณา และระบุระดับความสอดคล้องลงในแบบรายงานผลการพิจารณา ซึ่งมีอยู่ 3 ระดับ คือ 1 หมายถึง สอดคล้อง 0 หมายถึง ไม่แน่ใจ และ -1 ไม่สอดคล้อง พร้อมทั้งขอคำแนะนำเพื่อการแก้ไขปรับปรุงแบบสอบถามให้สมบูรณ์

2. นำแบบสอบถามที่ผ่านการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญทั้งหมดมาคำนวณหา ค่าดัชนีความสอดคล้องของคำถามและประเด็นที่จะศึกษา โดยใช้สูตร IOC : Index of item objective

congruence ซึ่งค่าดัชนี IOC จะมีค่าอยู่ระหว่าง -1 ถึง 1 โดยข้อคำถามที่ดีควรมีค่า IOC ใกล้ 1 ส่วนข้อคำถามที่มีค่า IOC ต่ำกว่า 0.50 ควรมีการปรับปรุงแก้ไข

3. นำแบบสอบถามที่สมบูรณ์แล้วไปทดสอบ (pre-test) จำนวน 30 ชุด กับประชากรที่มีคุณลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่าง

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลดังนี้

1. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นพร้อมทำหนังสือชี้แจงงานวิจัย แจกให้กลุ่มตัวอย่างโดยการแจกแบบสอบถามด้วยตนเอง
2. นำแบบสอบถามทั้งหมดที่ได้รับกลับคืนมา ตรวจสอบความถูกต้องและสมบูรณ์
3. ตรวจสอบให้คะแนนแบบสอบถามทั้งหมด ตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้
4. นำข้อมูลที่ได้บันทึกลงคะแนนโดยลงรหัส (Coding) บันทึกข้อมูล เพื่อทำการวิเคราะห์ด้วยวิธีการทางสถิติต่อไป

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยเลือกใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) โดยสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage) เพื่อใช้อธิบายถึงคุณลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง และอธิบายระดับขวัญและกำลังใจของกลุ่มตัวอย่างทั้งรายด้านปัจจัย และภาพรวมของขวัญและกำลังใจของกลุ่มตัวอย่าง

เกณฑ์การให้คะแนนระดับความคิดเห็นต่อขวัญและกำลังใจ มีเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

เห็นด้วยอย่างยิ่ง	ให้คะแนน	5
เห็นด้วย	ให้คะแนน	4
ไม่แน่ใจ	ให้คะแนน	3
ไม่เห็นด้วย	ให้คะแนน	2
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	ให้คะแนน	1

ในการประเมินระดับขวัญและกำลังใจ ผู้วิจัยแบ่งระดับขวัญและกำลังใจออกเป็น 5 ระดับ ได้แก่ 1. ระดับขวัญและกำลังใจต่ำมาก 2. ระดับมีขวัญและกำลังใจต่ำ 3. ระดับขวัญและกำลังใจปานกลาง 4. ระดับขวัญและกำลังใจสูง 5. ระดับขวัญและกำลังใจสูงมาก ตามเกณฑ์การให้คะแนนขวัญและกำลังใจดังนี้

$$\text{เกณฑ์การจัดระดับช่วงชั้น} = \frac{\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนชั้น}}$$

ปัจจัยเกี่ยวกับนโยบายและการบริหารงาน ปัจจัยเกี่ยวกับสภาพงาน ปัจจัยเกี่ยวกับเพื่อนร่วมงาน ปัจจัยเกี่ยวกับรายได้และสวัสดิการ ปัจจัยเกี่ยวกับความมั่นคงในหน้าที่ ให้ประเมินตามเกณฑ์คะแนนขวัญและกำลังใจดังนี้

$$\text{เกณฑ์การจัดระดับช่วงชั้น} = (15 - 3) / 5 = 2.4$$

คะแนน	3.0 – 5.4	หมายความว่า	มีขวัญและกำลังใจต่ำมาก
คะแนน	5.5 – 7.8	หมายความว่า	มีขวัญและกำลังใจต่ำ
คะแนน	7.9 – 10.2	หมายความว่า	มีขวัญและกำลังใจปานกลาง
คะแนน	10.3 – 12.6	หมายความว่า	มีขวัญและกำลังใจสูง
คะแนน	12.7 – 15.0	หมายความว่า	มีขวัญและกำลังใจสูงมาก

ปัจจัยเกี่ยวกับความยุติธรรม ปัจจัยเกี่ยวกับศักดิ์ศรีของอาชีพ ให้ประเมินตามเกณฑ์คะแนนขวัญและกำลังใจ ดังนี้

$$\text{เกณฑ์การจัดระดับช่วงชั้น} = (20 - 4) / 5 = 3.2$$

คะแนน	4.0 – 7.2	หมายความว่า	มีขวัญและกำลังใจต่ำมาก
คะแนน	7.3 – 10.4	หมายความว่า	มีขวัญและกำลังใจต่ำ
คะแนน	10.5 – 13.6	หมายความว่า	มีขวัญและกำลังใจปานกลาง
คะแนน	13.7 – 16.8	หมายความว่า	มีขวัญและกำลังใจสูง
คะแนน	16.9 – 20.0	หมายความว่า	มีขวัญและกำลังใจสูงมาก

ปัจจัยเกี่ยวกับผู้บังคับบัญชา ปัจจัยเกี่ยวกับโอกาสก้าวหน้า ให้ประเมินตามเกณฑ์คะแนนขวัญและกำลังใจ ดังนี้

$$\text{เกณฑ์การจัดระดับช่วงชั้น} = (25 - 5) / 5 = 4.0$$

คะแนน	5.0 – 9.0	หมายความว่า	มีขวัญและกำลังใจต่ำมาก
คะแนน	10.0 – 13.0	หมายความว่า	มีขวัญและกำลังใจต่ำ
คะแนน	14.0 – 17.0	หมายความว่า	มีขวัญและกำลังใจปานกลาง
คะแนน	18.0 – 21.0	หมายความว่า	มีขวัญและกำลังใจสูง
คะแนน	22.0 – 25.0	หมายความว่า	มีขวัญและกำลังใจสูงมาก

ปัจจัยเกี่ยวกับสุขภาพ ให้ประเมินตามเกณฑ์คะแนนขวัญและกำลังใจ ดังนี้

$$\text{เกณฑ์การจัดระดับช่วงชั้น} = (10 - 2) / 5 = 1.6$$

คะแนน 2.0 - 3.6 หมายความว่า มีขวัญและกำลังใจต่ำมาก

คะแนน 3.7 - 5.2 หมายความว่า มีขวัญและกำลังใจต่ำ

คะแนน 5.3 - 6.7 หมายความว่า มีขวัญและกำลังใจปานกลาง

คะแนน 6.9 - 8.4 หมายความว่า มีขวัญและกำลังใจสูง

คะแนน 8.5 - 10.0 หมายความว่า มีขวัญและกำลังใจสูงมาก

และเกณฑ์ในการประเมินการให้คะแนนระดับขวัญและกำลังใจในภาพรวม ของ
ข้าราชการทหารสังกัดกองพันทหารช่างที่ 302 ให้ประเมินตามเกณฑ์ ดังนี้

$$\text{เกณฑ์การจัดระดับช่วงชั้น} = (175 - 35) / 5 = 28$$

คะแนน 35.0 - 63.0 หมายความว่า มีขวัญและกำลังใจต่ำมาก

คะแนน 64.0 - 91.0 หมายความว่า มีขวัญและกำลังใจต่ำ

คะแนน 92.0 - 119.0 หมายความว่า มีขวัญและกำลังใจปานกลาง

คะแนน 120.0 - 147.0 หมายความว่า มีขวัญและกำลังใจสูง

คะแนน 148.0 - 175.0 หมายความว่า มีขวัญและกำลังใจสูงมาก